

ΕΣ. 20 αὐγ/89

Ἐν τῷ Φιλadelphείῳ λυρικῷ ἀγῶνι τοῦ 1889, τοῦ ὁποίου ἡ κρίσις ἐδημοσιεύθη ἐν τῇ Ἑστία, ἐπηνέθη συλλογὴ ποιημάτων φέρουσα τὸν τίτλον *Τραγούδια Ξεriteυμένου*. Ὁ ποιητὴς τούτων ἐν τῇ ξένη διατριβῶν καὶ κρύπτων τὸ ἀληθές αὐτοῦ ὄνομα ὑπὸ ψευδώνυμον εὐηρεστήθη ν' ἀποστείλῃ πρὸς ἡμᾶς ἀντίγραφον τῆς ἐπαινεθείσης συλλογῆς παρέχων τὸ δικαίωμα νὰ δημοσιεύσωμεν κατ' ἐκλογὴν ἐκ ταυτῆς ἐν τῇ Ἑστία. Εὐχαριστοῦντες τὸν ἄγνωστον ποιητὴν ἀρχόμεθα ταύτης ἀπὸ τῆς σήμερον δημοσιεύοντες πρῶτον τὸ κατωτέρω ποίημα ἔχον ὄλην τὴν ἀπέριττον χάριν ἀημώδους ἁματός.

MANNA ΚΑΙ ΓΥΙΟΣ

Μία μάνα πολυστένχτη, χαροκαμένη μάνα,
Ποῦ εἶχε κόρη γιὰ σχολεῖο κι' ἀγόρι γιὰ τὰ ξένα,
Φιλᾶ τὸν γυιό της μὲ καυμό, κι' ἓνα σταυρὸ τοῦ δίνει.
Σύρε, τοῦ λέει, ἐστὸ καλὸ μονάκριβο παιδί μου,
Πάρ' τὸ σταυρὸ γιὰ φυλακτὸ, μαζὶ σου φύλαγέ τον,
Καὶ ἴσ' ἀν' γυρίσης, φέρε τον σταυρὸ μαλαματένιο.
Νὰ τὸν κρεμάσης ἐς τὸ λαιμὸ τῆς ὄρηας ἀδελφῆς σου.
— Παίρνει τὰ μάτια τοῦ ὀ μικροῦ, ἐς τὴν ξενιτειὰ μισοῦει,
Κ' ἐκεῖ ποῦ τύχη ἐγύρευε, ἡ τύχη τὸν σιμόνει.
Πᾶρε, τοῦ λέγει, τὸ βουνὸ ποῦ βλέπεις ἐμπροσθὰ σου,
Τὸ μονοπάτι ἀνέβαινε, καὶ πίσω μὴ γυρίζῃς.
Ἐστὴν κορυφὴ ἴσ' ἀνεβῆς, κατέβ' ἀπὸ τὴν ἄλλη,
Καὶ κάτω-κάτω μάλαμμα θὰ βρῆς γιὰ τὸ σταυρὸ σου.
Ποῦ θὰ κρεμάσης ἐς τὸ λαιμὸ τῆς ὄρηας ἀδελφῆς σου.
Τὸ μονοπάτι τοῦ βουνοῦ ἀρχίζει κι' ἀναβαίνει,
Περνοῦνε χρόνια δεκοχτὼ καὶ ἐς τὴν κορυφὴν του φθάνει.
Πάνω σὲ πέτρα κάθισε, κι' ἀρχίνησε τὸ κλάμμα:
« Ἄλλοι ἐστὴν δόλια μάνα μου π' ἀκόμα μ' ἀπαντᾷς!
' Ἄλλοι ἐστὴν ἀδελφοῦλά μου ποῦ προῖκα περιμένει!»
Μὲ μαύρη καὶ βαρεῖα καρδιά τὸν κάτω δρόμο παίρνει,
Χρόνια περνοῦνε δεκοχτὼ καὶ κάτω κάτω φθάνει.
Βαίσκει φλωριὰ καὶ μάλαμμα καὶ τὸ σταυρὸ χρυσάνει.
Παίρνει καρδίη ἴσ' ἀν' πουλί, καρδίη χρυσωμένο,
Φθάνει ἐστὸ σπίτι τὸ παλιὸ, καὶ μάνα δὲν εὐρίσκει!
Νὰ τάξῃ ἀσῆμι ἐς τοὺς ἁγίους ἐς τὴν ἐκκλησιά πηγαίνει,
Κ' ἐκεῖ ποῦ ἐγονάτιζε, κ' ἐκεῖ ποῦ προσκυνοῦσε,
Βγαίνει ἀπ' τὸ βάθος μιὰ φωνὴ καὶ τὴν καρδίαν του σχίζει:
« Παιδί μου, ἄχ, πῶς ἄργησες, καὶ τώρα μεῖς ἀργοῦμε,
Καὶ τώρα μεῖς ἐπήγαμε ἐς ἀγυριστὸ ταξεῖδι!
Πᾶρε λιθάνι καὶ φωτιά κι' ἔλα χαϊρέτισέ μας
Καὶ βάλε τὸ χρυσὸ σταυρὸ ἐστὴν ἀδελφῆ σου ἐπάνω.»
Παίρνει λιθάνι καὶ φωτιά, καὶ τὸ σταυρὸ μαζὶ του,
Κ' ἐπάνω σὲ δύο μνήματα τ' ἄσπρα μαλλιὰ του σέρνει.

ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗΣ

ΕΣ. 27 αὐγ/89

ΘΥΜΑΣΑΙ:

Θυμᾶσαι, ὅταν ἐς τὸ λειβάδι
Σ' εἶδα μονάχῃ ἓνα βράδυ
' Ἐν πεταλοῦδα νὰ πλανᾶσαι,
Θυμᾶσαι;

Κρυφὰ ἐστάθηκα σιμά σου,
Καὶ ἴσ' ἀν' μ' ἐπῆρεν ἡ ματιὰ σου,
Εἶπ': ἄγγελος ἦ κόρη νᾶσαι!
Θυμᾶσαι;

Δυὸ λόγια, δυὸ ματιαῖς, δυὸ χέρια
Γλυκὰ σφιγμένα, καὶ ἐς τ' ἄστέρια
Τὸ πρῶτο μ' ἔφερε φιλιὸν σου.
— Θυμᾶσαι!

' Ἐν ταῖς χουταῖς στιγμαῖς ἐκεῖναις
Χρόνια περάσανε καὶ μῆνες
Καὶ τώρα λέγω: ' Ἐν λυπᾶσαι,
Θυμᾶσαι;
ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗΣ.

ΕΣ. 17 Σεπ/89

Η ΤΡΕΛΛΗ

Μέσ' ἐς τὸ σκοτάδι μιᾶς σπηλιᾶς,
' Ἐστὸ βράχο τῆς ἀκρογιαλιᾶς,
Στενάζει κόρη μοναχὴ
Καὶ δέρονται ἡ φτωχὴ.
' Ἐμέρας νὰ ἴδῃ δὲν θέλει φῶς,
Καὶ μένει ὁ πόνος τῆς κρυφῆς
Τὴν γῆ τὸ κύμα ἴσ' ἀν' φιλᾶ,
Κι' ὁ οὐρανὸς γελά.
Μὰ κάθε φοβερὴ νυχτιὰ
' Ὅπου σηκώνεται ἡ Νοτιὰ,
' Ἐμπρὸς ἐς τὸ κύμα σιωπηλὴ
Τὴν βλέπεις τὴν τρελλή.
' Ἐχει νεράϊδας ὠμορφιά,
Μὰ ἡ ὄψις τῆς μιὰ συννεφιά,
Ποῦ ἀστροπελέκι καὶ βροντῆ
Λές μέσα τῆς κρατεῖ.
Βλέπει τὸ κύμα τὸ πικρὸ,
Βλέπει τὸν κάτασπρον ἀφρό,
Κι' ἀκόμα ἓνα νεκρὸ τηρᾶ
' Ἐστ' ἀκούμητα νερᾶ.
Εἶνε δυὸ χρόνια ποῦ ἡ Νοτιὰ
' Ἐν τῇ ξερρριζωμέν' ἰτιά
Τὸν εἶχε ρίξῃ ἐκεῖ νεκρὸ
Τῆς ξενιτειᾶς γαμβρᾶ!
Κ' ἐπήγαγε ἐς τὴν ἐκκλησιά,
Μὰ ὄχι γιὰ στεφανωσιά:
Πῆγαν γιὰ μαῦρο χωρισμό,
Γι' ἀγιότρευτο καυμό.
' Ὁ νεὺς τῆς πέθανε μαζὶ
Μὲ τὸν καλὸ τῆς, καὶ δὲν ζῆ
Παρὰ ἡ τρομάρα μιᾶς βραδυᾶς,
Κ' ἡ πίκρα τῆς καρδιάς.
Φεύγει ἀπ' τὸ κύμα, κι' ἀρχινᾶ
Τὸ μοι:ολόγι ἐς τὰ βουνά
Ποῦ ἀντιλαλοῦν ὡς τὴν αὐγὴ
Τῆς δόλιας τὴν πληγῆ.
ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗΣ.